

Project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied

Voornemen en voorstel voor participatie

Fase:	start project en opstellen concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Looptijd:	juni tot en met november 2022
Publicatie:	17 juni 2022

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Het voornemen	4
1.1 Waarom is dit project nodig?.....	4
1.2 Wat houdt het project in?.....	5
1.3 Wie zijn er bij het voornemen voor dit project betrokken?	6
1.4 Inventariseren en uitwerken van locatie- en tracéalternatieven	6
1.5 Werken conform de Omgevingswet	8
1.6 Hoe verloopt de procedure?.....	8
2. Het voorstel voor participatie	11
2.1 Participatie van groot belang	11
2.2 Uitgangspunten voor participatie	11
2.3 Participatie op maat bij Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied.....	12
2.4 Bekendmaking en informatievoorziening.....	13
2.5 We komen graag met u in contact.....	13
2.5.1 Omgevingspartijen in beeld	14
2.5.2 Informatieavond	14
2.5.3 Werksessies juli en najaar 2022	14
2.5.4 Eén-op-één overleggen	15
2.5.5 Regio-overleggen en bestuurlijke overleggen	15
2.5.6 Inbreng leveren via formele zienswijzeprocedure.....	15
2.5.7 Inbreng via de Projectatlas	15
2.5.8 Persoonlijk contact.....	16
2.5.9. Compensatieplan Borsele	16
2.5.10 Synergie met andere projecten	16
2.6 Vervolg: voor elke fase een actueel participatieplan	17
3. Denk mee, dien een reactie in	18

Belangrijk:

1. Dit document bestaat uit het voornemen (paragraaf 1) en het voorstel voor participatie (paragraaf 2) van het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied.
 2. Als u wilt reageren op dit voornemen en/of het voorstel voor participatie, stuur uw reactie dan naar Bureau Energieprojecten. Hoe en wanneer u dit kunt doen, leest u in paragraaf 3.
 3. Als u mee wilt denken en praten over de uitwerking van de plannen van het Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied, dan kunt u dat van 17 juni 2022 tot en met 28 juli 2022 laten weten door een reactie te sturen (zie paragraaf 3).
 4. Wilt u geen reactie sturen, maar heeft u wel vragen over dit voornemen en/of het voorstel voor participatie? Neemt u dan contact met ons op. U vindt onze contactgegevens in paragraaf 3.
-

Inleiding

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna EZK) en TenneT TSO B.V. (TenneT) willen een nieuw 380 kV hoogspanningsstation realiseren in de omgeving Sloegebied. Wilt u graag bijdragen aan de uitwerking van de plannen? Dat kan.

Het bestaande 380 kV hoogspanningsstation in Borssele heeft na de aansluiting van het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha geen mogelijkheid om nieuwe verbindingen aan te sluiten. Nieuwe aansluitcapaciteit is nodig voor toekomstige initiatieven zoals bijvoorbeeld waterstofproductie en verduurzaming van de industrie. Maar ook voor het project Net op zee Nederwiek 1 (de extra 2 Gigawatt wind op zee verbinding naar het Sloegebied) is aansluitcapaciteit nodig. Daarom is in/nabij het Sloegebied een nieuw 380 kV hoogspanningsstation noodzakelijk.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en TenneT vinden het belangrijk dat iedereen kan bijdragen aan de plannen voor dit project. We nodigen burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen van harte uit om mee te denken over de plannen voor dit hoogspanningsstation. Dat kan door een reactie in te dienen in de periode van vrijdag 17 juni tot en met donderdag 28 juli 2022. Daarnaast kunt u zich laten informeren tijdens de informatiebijeenkomst op dinsdag 5 juli 2022.

In paragraaf 1 van deze tekst leest u wat het project (het voornemen) inhoudt. Paragraaf 2 gaat in op de participatie rondom dit project. We beschrijven hierin hoe we van plan zijn om burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de plannen te betrekken. Tot slot staat in paragraaf 3 informatie over het indienen van een reactie als u wilt bijdragen aan de plannen of wilt reageren op het voorstel voor participatie.

1. Het voornemen

Het bestaande 380 kV hoogspanningsstation in Borssele zit na aansluiting van het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha aan de maximale capaciteit en heeft geen (fysieke) ruimte meer voor uitbreiding. Om toekomstige aansluitingen op het hoogspanningsnet mogelijk te maken is een nieuw 380 kV hoogspanningsstation nodig.

Verduurzaming industrie

De diverse transitieprojecten in de Cluster Energie Strategie (CES) Schelde-Deltaregio¹ schetsen een significante groei van de elektriciteitsvraag. Daarom is de realisatie van een hoogspanningsstation opgenomen in het MIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat²) voor deze regio; om de verduurzaming van de industrie te kunnen faciliteren, zal er meer capaciteit nodig zijn.

Wind op Zee

Eind 2020 is EZK in samenwerking met andere ministeries, provinciale, regionale en lokale overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties gestart met de Verkenning aanlanding wind op zee (VAWOZ³). In de VAWOZ 2030 is gekeken naar de additionele 'versnellingsopgave' van 10 GW wind op zee (boven op de al geplande ruim 11 GW) die nodig is om de naar boven bijgestelde klimaatdoelstellingen voor 2030 te kunnen halen.

In de VAWOZ is gekeken naar mogelijke verbindingen tussen nieuwe windparken op zee en aanlandlocaties op land. Uit deze verkenning bleek dat een aanlanding vanuit windenergiegebied Nederwiek naar Borssele kansrijk is en zodoende is in januari 2022 de ruimtelijke procedure gestart voor het Net op zee Nederwiek 1. Deze RCR (Rijkscoördinatieregeling)-procedure loopt daarom zoveel mogelijk gelijk op met het project Net op zee Nederwiek 1. Het nieuwe 380 kV hoogspanningsstation moet uiterlijk in 2030 operationeel zijn om de opgewekte elektriciteit vanuit Nederwiek 1 aan te kunnen sluiten op het landelijke hoogspanningsnetwerk.

Het voornemen beschrijft waarom het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied nodig is, wat het project inhoudt, wie erbij betrokken zijn en hoe de procedure en planning er op hoofdlijnen uit zien.

1.1 Waarom is dit project nodig?

Het nieuwe hoogspanningsstation dient voor aansluitingen van nieuwe initiatieven in en nabij het Sloegebied, zoals bijvoorbeeld de productie van groene waterstof. Voor het realiseren van de CO₂-reductiedoelstellingen van de industrie in de Schelde-Deltaregio is beschikbaarheid van duurzame energie een belangrijke randvoorwaarde. In de CES Schelde – Deltaregio is daarom een berekening gemaakt m.b.t. de elektriciteitsvraag voor de elektrificatie van de industrie (inclusief H₂-productie) en CCS. Daaruit wordt een groei van de elektriciteitsvraag ten noorden van de Westerschelde verwacht die gelijk is aan 1,25 GW in 2030, uitgroeiend naar ruim 2,2 GW in 2050.

Er ligt een grote opgave met betrekking tot windenergie op zee: onlangs heeft het kabinet drie nieuwe gebieden voor windparken op zee aangewezen en twee al eerder aangewezen gebieden bevestigd, samen goed voor 10,7 gigawatt (GW) windenergie. Met deze vijf gebieden, onderdeel van het Programma Noordzee, wordt de totale geplande capaciteit voor energie van wind op zee verdubbeld tot ongeveer 21 gigawatt rond 2030. De verbinding Net op zee Nederwiek 1 moet uiterlijk in 2030 operationeel zijn om de opgewekte energie vanaf dat moment naar land te transporteren. Via het (aan te leggen) converterstation in het Sloegebied zal een wisselstroomtracé naar het hoogspanningsstation worden gerealiseerd voor aansluiting op het landelijke

¹ [CES Schelde-Deltaregio \(smartdeltaresources.com\)](https://smartdeltaresources.com)

² [MIEK Overzicht 2021 \(overheid.nl\)](https://overheid.nl)

³ [Verkenning aanlanding wind op zee \(VAWOZ\) \(rvo.nl\)](https://rvo.nl)

elektriciteitsnetwerk. Het converterstation op land zet de gelijkstroom om in wisselstroom (AC). De omzetting naar wisselstroom is nodig omdat het landelijke hoogspanningsnet op wisselstroom functioneert. Vanaf het converterstation op land wordt deze wisselstroom daarom aangesloten op het landelijk hoogspanningsnet via een aansluiting op het 380 kV hoogspanningsstation.

Nederwiek 1 is daarmee weliswaar in 2030 de eerste klantaansluiting op het nieuw te realiseren 380 kV hoogspanningsstation, maar ook zonder de aansluiting van het windpark is de komst van het hoogspanningsstation noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de aansluitbehoefte op het hoogspanningsnet.

1.2 Wat houdt het project in?

Met dit project willen we een nieuw 380 kV hoogspanningsstation realiseren.

Het 380 kV hoogspanningsstation moet verbonden worden met het landelijke hoogspanningsnet. Dit betekent dat er een bovengrondse verbinding gemaakt moet worden tussen het nieuw te bouwen station en de bovengrondse hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Rilland. Deze (nieuwe) 380 kV verbinding tussen Borssele en Rilland wordt naar verwachting in 2023 in bedrijf genomen. Gezien de aanwezigheid van bestaande 150 kV-verbindingen in (de rand van) het Sloegebied kan het nodig zijn, voor het inlussen van het 380 kV hoogspanningsstation op het landelijk hoogspanningsnet, dat er aanpassingen gedaan moet worden aan de bestaande 150 kV-verbindingen.

Het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied bestaat daarmee uit de volgende onderdelen:

- De bouw van een 380 kV hoogspanningsstation in het zoekgebied (zie paragraaf 1.4, fig. 1).
- Het bovengronds⁴ verbinden van het hoogspanningsstation met de hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Rilland
- De aansluiting Net op zee Nederwiek 1 op het landelijk hoogspanningsnet via een wisselstroomtracé op het 380 kV hoogspanningsstation vanuit het converterstation (het converterstation zelf behoort niet tot dit project).
- Aanpassen 150 kV netwerk indien noodzakelijk voor de realisatie van het 380 kV hoogspanningsstation.

Voor het beoordelen van aangedragen ideeën, hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- binnen het zoekgebied een nieuw 380 kV hoogspanningsstation realiseren;
- dienen praktisch en technisch uitvoerbaar zijn;
- dienen een oplossing te zijn voor het behalen van de opgave;
- dienen een zo laag mogelijke impact te hebben op natuur, milieu en de leefomgeving;
- dient zoveel mogelijk sprake te zijn van bundeling;
- het 380 kV hoogspanningsstation omgeving Sloegebied biedt voldoende ruimte voor toekomstige aansluitmogelijkheden (incl. de aansluiting van een toekomstig 150kV hoogspanningsstation);
- de inlusing van het nieuwe 380 kV hoogspanningsstation op de 380 kV lijnverbindingen tussen Borssele en Rilland gebeurt via bovengrondse lijnaansluitingen.

⁴ In het [Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening \(SEV III\)](#), punt 6.7, wordt uitgelegd dat nieuwe hoogspanningsverbindingen van 220 kV en meer worden in beginsel bovengronds aangelegd. Op basis van een integrale afweging op projectniveau kan – voor zover dit uit oogpunt van leveringszekerheid verantwoord is – in bijzondere gevallen, met name voor kortere trajecten, ondergrondse aanleg worden overwogen.

1.3 Wie zijn er bij het voornemen voor dit project betrokken?

TenneT, EZK en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) werken nauw samen voor dit project en de procedure. TenneT is de beheerder van het landelijke hoogspanningsnet en van het net op zee. Via het landelijke net transporteert TenneT de elektriciteit afkomstig van stroomproducenten naar de netten van de regionale netbeheerders. Zij zorgen er op hun beurt voor dat de elektriciteit bij de gebruikers terecht komt. TenneT is daarmee verantwoordelijk voor de aansluiting van windparken op zee op het hoogspanningsnet op land. TenneT is als netbeheerder de initiatiefnemer voor dit project.

Het vergroten van de capaciteit van een 380 kV-verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Op grond van de Elektriciteitswet betekent dat een project van nationaal belang. Op energie-infrastructuurprojecten die van nationaal belang zijn, is de Rijkscoördinatieregeling (RCR) van toepassing. Deze regeling is bedoeld om de procedure te versnellen en te stroomlijnen, zonder dat dit ten koste gaat van de zorgvuldigheid van de besluitvorming en van de mogelijkheden voor burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen om hierover hun mening te kunnen geven. Dit betekent dat het voornemen ruimtelijk wordt vastgelegd door middel van een rijksinpassingsplan. Het rijksinpassingsplan wordt met de komst van de Omgevingswet vervangen door het projectbesluit, zie ook paragraaf 1.5. Gezien de planning van het project wordt toegewerkt naar een projectbesluit.

De ministers voor Klimaat & Energie (hierna K&E) en voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna VRO) zijn het bevoegd gezag en stellen het projectbesluit vast. Het projectbesluit voor het project en de benodigde vergunningaanvragen en ontheffingen worden gezamenlijk voorbereid. De minister voor K&E volgt de nieuwe coördinatieregeling uit de Algemene wet bestuursrecht (afdeling 3.5) voor de totstandkoming van de benodigde vergunningen en uitvoeringsbesluiten.

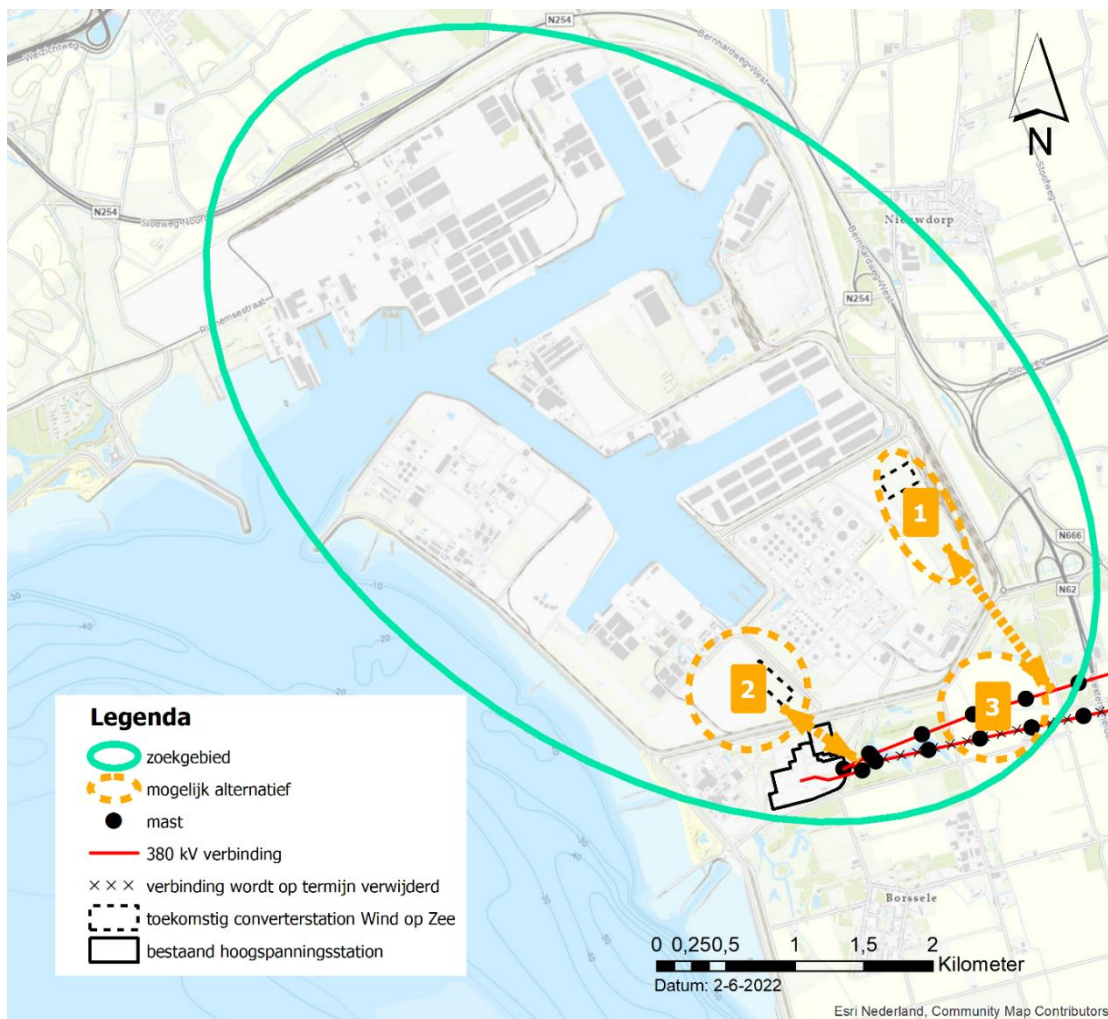
Naast TenneT en de genoemde ministeries zijn er ook burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij het project betrokken. Hoe de samenwerking en participatie met deze partijen plaatsvindt, beschrijven we in paragraaf 2 van dit document.

1.4 Inventariseren en uitwerken van locatie- en tracéalternatieven

Op basis van de in paragraaf 1.2 genoemde uitgangspunten is een eerste ruimtelijke inventarisatie gedaan. Daarbij is gekeken waar in de nabijheid van de verbinding Borssele-Rilland ruimte is om een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation te bouwen. Gezien de aard van het initiatief en wens vanuit de omgeving, wordt in eerste instantie gezocht naar een locatie binnen het haven- en industriegebied 't Sloe (hierna: Het Sloegebied). Echter, in het geval dat onverhoopt een locatie binnen het Sloegebied technisch of praktisch niet uitvoerbaar blijkt of de inlissing daarvan een onevenredig grote impact heeft op natuur, milieu en de leefomgeving wordt een zoeklocatie buiten het Sloegebied niet op voorhand uitgesloten. Om die reden is uit de eerste ruimtelijke inventarisatie een zoekgebied gekomen dat breder is dan het Sloegebied.

Zoekgebied

Voor de locatiekeuze van het nieuwe 380 kV hoogspanningsstation en bijbehorende tracés hebben EZK en TenneT het zoekgebied aangewezen zoals gegeven in figuur 1. Dit zoekgebied is een ruim genomen gebied en is globaal aangegeven in figuur 1. Het zoekgebied geeft een indicatie van de fysieke "oplossingsruimte"; het gebied waarbinnen het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied gerealiseerd moet worden.

Figuur 1 Zoekgebied Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied

Hoogspanningsstation

De beoogde locatie voor het hoogspanningsstation ligt binnen het aangegeven zoekgebied en is van voldoende omvang om toekomstige aansluitingen mogelijk te maken. Hierbij is het uitgangspunt dat er circa 10 klantvelden aanwezig zijn en tevens de mogelijkheid bestaat op termijn een nieuw 150kV hoogspanningsstation aan te sluiten.

Tracé-aansluiting op het hoogspanningsnet

Het station wordt met een (bovengrondse) 380 kV hoogspanningsverbinding verbonden met de 380 kV verbinding tussen Borssele en Rilland.

Wisselstroomtracé

Dit betreft een wisselstroomtracé van het converterstation op land (het converterstation valt onder het project Net op zee Nederwiek 1) naar het hoogspanningsstation. Het tracé van het converterstation naar het 380 kV hoogspanningsstation zal in dit project worden meegenomen. Dit is gedaan omdat de locatiekeuze van het 380 kV hoogspanningsstation in grote mate bepalend zal zijn voor de ligging van het wisselstroomtracé.

Dit wisselstroomtracé was eerder opgenomen in de procedure van het project Net op zee Nederwiek 1 (de kennisgeving daarvan is ter inzage gelegd van 14 januari 2022 t/m 24 februari 2022). Aangezien de locatiekeuze van het 380 kV hoogspanningsstation volgens de huidige planning

pas ná de locatiekeuze van het converterstation van Nederwiek 1 wordt gemaakt, is de ligging van het wisselstroomtracé afhankelijk van de locatiekeuze van het hoogspanningsstation. Daarom is ervoor gekozen om het wisselstroomtracé onderdeel te maken van dit project ‘Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied’. Het bepalen van het wisselstroomtracé kan dan immers plaats vinden op basis van een begin- en eindpunt.”

1.5 Werken conform de Omgevingswet

Volgens de huidige planning worden de formele besluiten voor dit project in 2025 genomen. Naar verwachting treedt de nieuwe Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking. Deze wet komt in plaats van een aantal bestaande wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De wet stelt ook dat burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties vroegtijdig bij ingrepen in hun (leef-)omgeving moeten worden betrokken (bij bijvoorbeeld projecten).

Dit project start als een RCR-procedure, maar zal uiteindelijk leiden tot een projectbesluit onder de Omgevingswet. Voor dit project zullen dan ook de projectprocedure en de eisen die daaraan gesteld worden, worden gevolgd. We starten daarom in lijn met de nieuwe wet met de publicatie van dit voornemen (paragraaf 1 van dit document) en het voorstel voor participatie rondom het project (paragraaf 2). We nodigen iedereen in de omgeving uit om hierop te reageren (paragraaf 3).

Zoals uit het voorgaande al naar voren komt, is participatie oftewel het betrekken van een ieder in de omgeving een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Vroegtijdige en intensieve samenwerking met de omgeving leidt doorgaans tot projecten van hogere kwaliteit. De wet schrijft echter niet voor hoe participatie moet plaatsvinden, maar stelt wel een aantal eisen aan de kennisgeving participatie. Om hieraan invulling te geven, hebben we in paragraaf 2 een voorstel voor de participatie voor het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied uitgewerkt.

1.6 Hoe verloopt de procedure?

In onderstaande tabel staat op hoofdlijnen de (wettelijke) procedure weergegeven voor de besluitvorming over het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied. Hierin staat op welke momenten de officiële documenten worden gepubliceerd en ter inzage worden gelegd en wanneer u kunt meedenken, bijdragen en een reactie kunt geven of een zienswijze kunt indienen.

Het ministerie van EZK heeft er in deze procedure voor gekozen de kennisgeving voornemen en kennisgeving participatie (procedurestappen 1 en 2) te combineren. Dit betekent dat de openbare aankondiging en de ter inzage legging van het voornemen en het participatievoorstel gelijktijdig en gecombineerd plaatsvinden. Met deze (gecombineerde) kennisgeving start de verkenningsfase van het project (zie tabel 1).

Verkenning

Eén van de vereisten is bij de start van een project aangeven of de minister voor K&E in overeenstemming met de minister van VRO een voorkeursbeslissing gaat nemen voorafgaand aan het projectbesluit. Dat is bij dit project niet het geval. In dit project wordt gewerkt met het zogenaamde Voorkeursalternatief (VKA).⁵ Het VKA betreft de keuze voor de locatie en tracé die na

⁵ Een voorkeursbeslissing is een formele stap in de procedure en is de afsluiting van de verkenning naar de opgave voor een te realiseren locatie voor een hoogspanningsstation door het bevoegd gezag. Een (ontwerp-) voorkeursbeslissing wordt ter inzage gelegd. Een voorkeursalternatief (VKA) is een informele stap waarbij het bevoegd gezag de gekozen locatie en tracé kenbaar maakt. Dit doet het bevoegd gezag op basis van onderzoek, advies van de commissie voor de milieueffectrapportage, reacties uit de omgeving, overleg met de betrokken bestuursorganen en het participatieproces.

een zorgvuldige afweging op alle genoemde aspecten het beste is. Randvoorwaarde is dat deze locatie- en tracékeuze technisch uitvoerbaar en vergunbaar moet zijn.

In tabel 1 staat een overzicht met de vereiste procedurestappen, waaronder het VKA, en de bijbehorende geplande data.

Door de verkenning wil EZK inzicht krijgen in wat de opgave precies is, en of er relevante ontwikkelingen zijn voor de fysieke leefomgeving. Ook geeft de verkenning inzicht in de mogelijke oplossingen of alternatieven voor die opgave. Tijdens de verkenning wordt een Integrale Effecten Analyse (hierna IEA) opgesteld die inzicht biedt in en de alternatieven vergelijkt voor de thema's milieu, omgeving, techniek, kosten en toekomstvastheid. Het Milieueffectrapport (MER 1e fase) is onderdeel hiervan. Op basis van deze IEA, die ter inzage wordt gelegd, wordt uiteindelijk het VKA gekozen. Daarmee eindigt de fase van verkenning.

Planuitwerking

Het VKA wordt vervolgens verder uitgewerkt richting het projectbesluit. Dit wordt de planuitwerking genoemd. Het ontwerp-projectbesluit tezamen met het MER (2e fase) wordt ter inzage gelegd en daarop zijn zienswijzen mogelijk.

Periode* <i>o.b.v. huidige planning</i>	Procedurestap	Hoe u kunt meedenken, bijdragen en inspreken	
17 juni 2022	Publiceren kennisgeving voornemen en voorstel voor participatie	U kunt door een reactie in te dienen, meedenken over onder meer het project, locatie voor het hoogspanningsstation, wisselstroomtracé en hoe u betrokken wilt zijn bij het project.	VERKENNING
Juni t/m november 2022	Inventarisatie van locatie- en tracéalternatieven en het beoordelingskader (hoe en aan de hand van welke onderwerpen locatie en tracéalternatieven met elkaar worden vergeleken)	Iedereen kan op verschillende manieren meedenken en informatie aanleveren over locatie- en tracéalternatieven en aandachtspunten voor de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Zie paragraaf 2.4 en 2.5.	
December 2022	Ter inzage leggen concept NRD en bijstellen participatieplan	U kunt uw zienswijze indienen, o.a. tijdens een openbare informatiebijeenkomst.	
Q2 2023	Vaststellen definitieve NRD	U kunt kennismaken van de NRD met daarin de in het milieueffectrapport (MER) te onderzoeken locatie- en tracéalternatieven.	
Tweede helft 2023	Opstellen IEA en bepalen milieueffecten (MER-fase 1)	Hoe u kunt bijdragen wordt bekendgemaakt in het participatieplan dat voorafgaand aan deze fase is geactualiseerd, zie paragraaf 2.	
Q1 2024	Vaststellen VKA	U kunt kennismaken van het voorkeursalternatief.	
Q3 2024	Aanvragen vergunningen Opstellen ontwerp-projectbesluit	Met vergunningverlenende partijen vindt in de periode voorgaand aan de aanvragen overleg plaats.	PLANUITWERKING
Q1 2025	Ter inzagelegging van ontwerp-projectbesluit (en ontwerpvergunningen, inclusief MER-fase 2)	U kunt uw zienswijze (inspraakreactie) indienen op het ontwerp-projectbesluit (en de ontwerpvergunningen).	
Q3 2025	Vaststellen en ter inzagelegging definitief projectbesluit (en vergunningen)	U kunt een beroep instellen tegen het projectbesluit (en vergunningen)	
Q1 2026	Onherroepelijk projectbesluit (en vergunningen)	Uitspraak Raad van State na behandeling van mogelijke beroepen	

Tabel 1 procedurestappen

In de periodes tussen bovenstaande momenten wordt telkens de volgende stap in het project inhoudelijk voorbereid. Daar betrekken we betrokken partijen tijdig bij. Hoe we dat in iedere fase doen, beschrijven we in het participatieplan, dat we voorafgaand aan elke volgende procedurestap actualiseren. In paragraaf 3 staat beschreven hoe en wanneer dat kan.

2. Het voorstel voor participatie

Participatie, het betrekken van en het communiceren met burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties, kan op verschillende manieren gebeuren. In dit voorstel voor participatie beschrijven het ministerie van EZK en TenneT hoe zij burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties bij het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied willen betrekken en hoe communicatie met hen plaatsvindt. Graag horen we wat u van ons voorstel voor participatie vindt. En of het aansluit op de manier waarop u graag betrokken wilt worden. We nodigen u daarom van harte uit om op ons voorstel te reageren. In paragraaf 3 staat beschreven hoe en wanneer dat kan.

2.1 Participatie van groot belang

EZK en TenneT vinden vroegtijdige participatie met burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties bij het project belangrijk. Niet alleen omdat de Omgevingswet dat straks van ons vraagt, maar vooral omdat we bij andere projecten hebben ervaren dat intensieve samenwerking met de omgeving tot beter gedragen projecten leidt. Zo kan bij de voorbereiding en realisatie van een project beter rekening worden gehouden met belangen en wensen van burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties, doordat zij meedenken en gebiedskennis en ideeën aandragen. Daarnaast neemt door samenwerking begrip voor elkaars belangen en standpunten toe. Soms kunnen ook andere initiatieven of ontwikkelingen met het project worden gecombineerd ("meekoppelkansen") of levert betrokkenheid nieuwe contacten of kennis op die elders wellicht gebruikt kan worden.

Om in het project goede afwegingen te kunnen maken, is het belangrijk om te weten met welke omgevingsbelangen en -aspecten rekening moet worden gehouden. Door al vroeg in het project burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties te betrekken, voorkomen we dat zij pas op een (te) laat moment van het project horen en er mogelijk door verrast worden.

Het toekomstige 380 kV hoogspanningsstation en het aansluiten op de hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Rilland hebben impact op de omgeving. Zowel tijdens de aanleg als in de eindsituatie. Daarom is het belangrijk om zorgvuldige afwegingen te maken bij het bepalen van de locatie voor het station, wisselstroomtracé en de ligging van bovengrondse en ondergrondse hoogspanningsverbindingen.

2.2 Uitgangspunten voor participatie

Voor dit project stellen EZK en TenneT vijf uitgangspunten voor om het contact met burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties aan te gaan en te onderhouden. Als burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties dit in de praktijk niet herkennen of vinden dat we ons hier onvoldoende aan houden, kunnen zij ons hierop aanspreken.

1. *We kennen de belangen en weten wat er speelt*

We zorgen dat we relevante belangen leren kennen door al vroeg in het project contact te leggen met burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties in de omgeving van het Sloegebied. Mogelijk kennen we nog niet alle relevante stakeholders. We staan daarom open voor partijen die ons benaderen in verband met het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied.

In de contacten besteden we tijd aan het begrijpen van elkaars belangen, beelden, ideeën en plannen. Dit stelt ons ook in staat om de belangrijkste issues (kwesties) vroegtijdig boven tafel te krijgen en te bespreken met de omgevingspartijen, die hier een belang bij hebben.

2. We streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen

TenneT moet op nationaal niveau de leveringszekerheid van elektriciteit waarborgen. Dit is in ieders belang. Tegelijkertijd staan EZK en TenneT ook open voor het benutten van kansen in de directe omgeving van het project. Misschien kunnen er combinaties worden gemaakt met lokale of regionale ontwikkelingen, belangen of projecten ("win-win"-situaties). We zoeken samen naar oplossingen om de kwaliteit van het project voor de omgeving te verbeteren. Wij zetten onze expertise in en we benutten graag de kennis en kunde van omgevingspartijen.

3. We nemen partijen mee in te maken keuzes en we zijn transparant over afwegingen

We delen actief en open informatie over het project. We zijn duidelijk over welke vraagstukken opgelost moeten worden. En over hoe het proces eruit ziet om te komen tot de stationslocatie, het wisselstroomtracé en de inlusning van het station op de 380 kV verbinding Borssele - Rilland. Door deze informatie tijdig te delen en te bespreken, zijn issues en pijnpunten (en ook kansen) al vroeg duidelijk. Dat is belangrijk want dan is er nog voldoende tijd om samen naar oplossingen te zoeken. Later in het project is die ruimte er vaak niet meer of zijn de mogelijkheden hiervoor beperkt.

We maken keuzes op basis van zorgvuldige afwegingen. We laten zien hoe we de omgevingsbelangen hierin hebben betrokken en wat deze keuzes voor de omgeving betekenen. We geven aan wat wel en niet kan en waarom. Ook als er besluiten worden genomen, waar betrokkenen uit de omgeving niet (helemaal) voor zijn.

4. Helder verhaal met een duidelijke rol en verantwoordelijkheid

TenneT en EZK voeren een maatschappelijke taak uit en we doen dat met respect voor de omgeving en belangen in de omgeving. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid mee richting al onze stakeholders. Het moet voor u en anderen daarom duidelijk zijn wie we zijn, wat we doen en waarom we dat doen. Daarnaast zorgen we ervoor dat we bereikbaar en benaderbaar zijn, zodat u met bijvoorbeeld uw vragen, zorgen en inbreng altijd bij ons terecht kunt.

5. Maatwerk

Participatie is maatwerk, omdat ieder project en iedere omgeving uniek zijn. We streven naar participatie die zo goed mogelijk past bij de omgeving en de (participatiebehoefte van) burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties.

2.3 Participatie op maat bij Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied

Het betrekken van en het communiceren met burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties zal bij de participatie rondom het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied variëren per persoon of groep. Niet iedereen heeft namelijk dezelfde rol in het project of een even groot belang bij het project. Zo verschillen de rol en belangen van een gemeente als vergunningverlener en belangenbehartiger van omwonenden en bedrijven. Daarnaast heeft een gemeente een andere rol dan die van bedrijven, omwonenden of natuurorganisaties. Die verschillen per stakeholder vragen om een passende vorm van betrokkenheid, om maatwerk.

Het contact vanuit het project kan per (type) partij verschillen en hangt samen met diens belangen en raakvlakken met het project en de behoeften die de stakeholder hierin heeft. We kennen daarom graag uw voorkeur als het gaat om betrokkenheid bij het project. U kunt dit ons laten weten door te reageren op het voorstel voor participatie.

In het voorgaande hebben we aangegeven waarom participatie belangrijk is, wat onze uitgangspunten zijn en waarom de wijze van participatie per stakeholder(groep) kan verschillen. Nu gaan we in op de participatie in de komende periode (tot en met de vaststelling van de NRD).

2.4 Bekendmaking en informatievoorziening

Gedurende het gehele project houden we burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties en geïnteresseerden op de volgende manieren op de hoogte van het project:

- Op 17 juni 2022 verschijnt de kennisgeving over het voornemen en voorstel voor participatie. De kennisgeving is gepubliceerd in de Staatscourant, in diverse lokale en regionale media en via social mediakanalen.
- Contactpersonen van reeds bekende omgevingspartijen met belangen in relatie tot Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied ontvangen kort na de publicatie van de kennisgeving een emailbericht over de start van het project, de planning en de procedure. Daarnaast wordt in overleggen over projecten Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee Nederwiek 1 de start van het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied besproken.
- Aan het Voornemen wordt net als bij andere formele terinzageleggingen van ontwerpdocumenten of –besluiten een informatiebijeenkomst gekoppeld. Tijdens de informatiebijeenkomst kunt u vragen stellen over de stukken die ter inzage liggen. De aankondiging van deze bijeenkomst vindt o.a. plaats in lokale nieuwsbladen, via onderstaande websites en in de Staatscourant.
- Op de website van Bureau Energieprojecten www.bureau-energieprojecten.nl wordt informatie geplaatst die van belang is voor de formele besluitvorming (NRD, ontwerpbesluiten, milieueffectrapport, adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage, enz.).
- Overige informatie over het project delen we via de website www.rvo.nl/hos.
- Hier kunt u zich ook inschrijven voor de nieuwsbrief.
- Tot slot maken we zo mogelijk ook gebruik van de communicatiemiddelen (bv. gemeentepagina's in huis-aan-huisbladen, websites) van gemeenten, provincie en belangenorganisaties en geven we persberichten uit.

2.5 We komen graag met u in contact

Om tot stationslocatie- en tracéalternatieven voor de concept NRD te komen, gaan we graag het contact met burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties in de omgeving aan. Hierdoor willen we het mogelijk maken dat iedereen informatie, suggesties en ideeën met ons kan delen, zoals:

- Suggesties voor stationslocaties en tracéalternatieven voor aansluiting op het hoogspanningsnet;
- Aandachtspunten voor het onderzoek (waar moeten we zeker aandacht aan besteden);
- Specifieke gebiedskennis en informatie over lokale en regionale ontwikkelingen;
- Relevante belangen en issues, die spelen en stakeholders die betrokken moeten worden (zodat we een zo goed mogelijk beeld van de projectomgeving kunnen vormen).

We nodigen iedereen van harte uit om hieraan bij te dragen. We gaan het contact met u graag aan op een van de hieronder beschreven manieren.

2.5.1 Omgevingspartijen in beeld

Voor het participatietraject de komende tijd hebben we de volgende omgevingspartijen in beeld:

Gemeente Borsele
Provincie Zeeland
Waterschap Scheldestromen
North Sea Port
EPZ
Stedin
Evides
Gasunie
ProRail
Heerema
Zeeland Refinery
Natuurmonumenten
Stichting Zeeuws Landschap
Zeeuwse Milieufederatie
Antea Nederland
PZEM Pipe
DNWG Infra
Dorpsraad Borssele
Dorpsraad 's-Heerenhoek
Dorpsraad Nieuwdorp

Mocht u vinden dat uw organisatie of de organisatie die u vertegenwoordigt ontbreekt, dan horen we dat graag.

2.5.2 Informatieavond

Voor burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties die niet direct door een organisatie vertegenwoordigd worden, organiseren wij op 5 juli 2022 een informatieavond. Deze avond is bij uitstek geschikt om hen die niet vertegenwoordigd worden door een andere organisatie te informeren en om vragen te beantwoorden. EZK en TenneT geven tijdens de informatieavond informatie over het project en de lopende onderzoeken en ontwikkelingen. Bezoekers kunnen persoonlijk met ons in gesprek gaan over hun ideeën en suggesties voor bijvoorbeeld stationslocaties en tracéalternatieven, zodat we ook die mee kunnen nemen in de concept NRD.

2.5.3 Werksessies juli en najaar 2022

EZK en TenneT organiseren in ieder geval in juli en in het najaar 2022 werksessies met een aantal omgevingspartijen. Deze overleggen zijn vooral bedoeld voor overheden en belangenorganisaties zoals dorpsraden van dorpen in de Sloerland omdat zij een relatief grote rol (gelet op proces, inhoud of netwerk) en/of grote belangen in relatie tot de tracéalternatieven hebben.

Wij denken hierbij o.a. aan de volgende deelnemers:

<i>Overheden:</i>	<i>Gemeente Borsele, Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen</i>
<i>Dorpsraden:</i>	<i>Dorpsraad Borssele, Dorpsraad 's Heerenhoek, Dorpsraad Nieuwdorp</i>
<i>Natuurorganisaties:</i>	<i>Natuurmonumenten, Stichting Zeeuws Landschap en de Zeeuwse Milieufederatie</i>
<i>Bedrijven:</i>	<i>North Sea Port en eventueel kabel- en leidingeigenaren in het Sloegebied.</i>

Vindt u het van belang dat u of de organisatie die u vertegenwoordigt ook aan een werksessie deelneemt? Laat het ons dan weten.

In de sessie(s) van het najaar 2022 bespreken we de stationslocaties en tracéalternatieven die we meenemen in de concept NRD. We delen dan ook de informatie, die we tussentijds op andere manieren en via andere stakeholders hebben verzameld en kijken wat dit betekent voor de stations- en tracéalternatieven (zie paragraaf 2.6). We leggen de deelnemers uit wat er met de door hen aangeleverde ideeën gedaan is en welke ideeën verder onderzocht worden en welke niet.

Ook voor de fase na de NRD denken we erover om (werk)sessies te organiseren. Hoe dit er precies uit gaat zien, beschrijven we t.z.t. in het participatieplan dat we per processtap actualiseren.

2.5.4 Eén-op-één overleggen

We hebben op dit moment al een aantal stakeholders geïnventariseerd, waar we graag mee in gesprek zouden willen gaan (zie 2.5.1).

Met sommigen hebben we al contact gehad, met andere nog niet. Met alle partijen zoeken we contact om van gedachten te wisselen hoe zij betrokken willen worden. Wij denken dat een of meerdere individuele gesprekken een goede manier zouden kunnen zijn. Maar het is mogelijk dat deelname aan een werksessie een betere keuze is of dat er andere mogelijkheden zijn. Met deze partijen willen we graag bespreken welke informatie zij willen delen en welke wensen, zorgen en aandachtspunten er zijn. Ook staan we stil bij mogelijke stationslocaties en tracéalternatieven en geven we inzicht in tussentijdse resultaten.

Ook na de fase van de NRD zullen we regelmatig met stakeholders overleggen. Dit nemen we op in het participatieplan dat we regelmatig actualiseren.

2.5.5 Regio-overleggen en bestuurlijke overleggen

Tijdens de fase rondom de NRD en vervolgens gedurende het gehele planproces organiseert EZK ambtelijke overleggen met TenneT en de betrokken overheden, zoals gemeente, provincie, en waterschap. Daarnaast vindt periodiek, vooral rondom de procedurele mijlpalen, Bestuurlijk Overleg plaats met bestuurders van de betrokken overheidsorganen. Dit zal ook gebeuren voor het publiceren van de concept NRD.

2.5.6 Inbreng leveren via formele zienswijzeprocedure

De bovengenoemde participatieactiviteiten leveren informatie op die wordt meegenomen in het opstellen van de concept NRD. Naast het meedenken en aanleveren van informatie tijdens de verschillende participatieactiviteiten is het mogelijk om een zienswijze in te dienen op de concept NRD als deze ter inzage ligt.

Aan de formele terinzagelegging van de concept NRD (en later ook andere ontwerpdocumenten of –besluiten) wordt opnieuw een informatiebijeenkomst gekoppeld. Volgens de huidige planning vindt deze plaats in december 2022. Tijdens de informatiebijeenkomst kunnen vragen worden gesteld over de stukken die ter inzage liggen en het verdere verloop van de procedure. De exacte datum van deze bijeenkomst is nog niet bekend. De aankondiging van deze bijeenkomsten wordt t.z.t. onder meer gedaan in lokale nieuwsbladen, via eerdergenoemde websites en in de Staatscourant.

2.5.7 Inbreng via de Projectatlas

De Projectatlas is een online kaart die inzicht geeft in infrastructurele projecten. We zetten deze tool in om de omgeving te betrekken bij de zoektocht naar een stationslocatie. We zetten de Projectatlas

in verschillende fases in. De projectatlas wordt in eerste instantie ingezet als een mogelijkheid om gebiedskennis op te halen uit de omgeving (naast de werksessies met professionele stakeholders). Anderzijds om het project en de ontwikkeling daarvan te presenteren.

Van nu tot september 2022

Tegelijkertijd met de werksessies met de stakeholders zoals in paragraaf 2.5.1 is beschreven, publiceren we het zoekgebied voor het hoogspanningsstation, samen met een aantal zoeklocaties die in een eerdere fase zijn onderzocht door TenneT. De omgeving kan tot september via een online kaart het zoekgebied inzien, vragen stellen of zelf ideeën over een stationslocatie of wisselstroomtracé inbrengen.

Van oktober tot december 2022

Alle ingebrachte suggesties uit de werksessie en Projectatlas worden nu door TenneT onderzocht op haalbaarheid. De locaties die hieruit komen, worden op de Projectatlas gepubliceerd. U kunt hierop reageren.

Vanaf december 2022

Vanaf december 2022 wordt het participatieplan herzien. De inzet van de Projectatlas wordt hierin meegenomen.

2.5.8 Persoonlijk contact

Het is altijd mogelijk om contact met ons op te nemen. En als u dat wenst een afspraak voor een persoonlijk overleg te maken. Onze contactgegevens vindt u op de laatste pagina van dit plan en op de website www.tennet.nl/sloegebied.

2.5.9. Compensatieplan Borsele

In de omgeving van het Sloegebied in de gemeente Borsele vinden veel ontwikkelingen plaats die een impact hebben op de leefomgeving. De gemeente Borsele heeft samen met de provincie Zeeland, het Ministerie van EZK, North Sea Port, TenneT, Natuurmonumenten en dorpsraden van Borssele, Nieuwdorp, Lewedorp en 's Heerenhoek gewerkt aan een compensatieplan. Dit plan wordt verder uitgewerkt door een gebiedsregisseur. Het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied zal een plaats krijgen in dit compensatieplan.

2.5.10 Synergie met andere projecten

Omdat er in de omgeving van het Sloegebied meerdere procedures voor energieprojecten lopen, wordt er zoveel mogelijk gezocht naar synergie. Dat doen we niet alleen in de zoektocht naar een geschikte stationslocatie en wisselstroomtracé, maar bijvoorbeeld ook in communicatie en bijeenkomsten. Zo zal op informatieavonden voor het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied ook informatie te vinden zijn over de projecten Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee Nederwiek 1 en vice versa. Daarnaast worden Regio- en bestuurlijke overleggen zoveel mogelijk gecombineerd en zal er ook tijdens andere gesprekken en werksessies altijd oog zijn voor de ontwikkelingen bij genoemde projecten.

2.6 Vervolg: voor elke fase een actueel participatieplan

Zodra de reacties op dit voorstel voor participatie zijn verwerkt, is de eerste versie van het participatieplan klaar. Dit geeft richting aan de participatie rondom de totstandkoming van de concept NRD.

Vervolgens actualiseren we het participatieplan in iedere procedurestap. Zo zorgen we ervoor dat het participatieplan blijft aansluiten bij de behoeften van betrokken partijen en bij de fase waarin het project op dat moment verkeert. We zullen nieuwe versies van het participatieplan op de websites van Bureau Energieprojecten en TenneT plaatsen (zie paragraaf 2.4 voor de websites), zodat u weet wat erin staat en er desgewenst op kunt reageren. De eerstvolgende versie van het participatieplan verschijnt één à twee weken voorafgaand aan de publicatie van de concept NRD.

Na vaststelling van de NRD is duidelijk welke stationslocaties en tracéalternatieven verder worden onderzocht en welke niet (bijvoorbeeld door omgevingsaspecten, kosten of technische haalbaarheid). Dat betekent dat we op dat moment (en ook bij andere mijlpalen) bekijken, wat het verloop van het project betekent voor het participatietraject: welke ervaringen hebben we opgedaan tijdens de participatie, komen er nieuwe partijen en issues in beeld, welke informatie willen we ophalen en delen, waar kunnen betrokken partijen aan bijdragen et cetera.

3. Denk mee, dien een reactie in

In hoofdstuk 1 en 2 hebben wij het voornemen en het voorstel voor participatie toegelicht. We horen graag wat u van het voornemen voor het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied vindt en of u zich in het voorstel voor participatie kunt vinden. Heeft u suggesties, ideeën, opmerkingen et cetera die u aan EZK en TenneT wilt meegeven over het voornemen en de participatie bij het project, dan kunt u van 17 juni tot en met 28 juli 2022 een reactie indienen. Informatie over hoe u een reactie in kunt dienen, staat op deze website beschreven: www.rvo.nl/hos

Waarover kunt u meedenken?

U kunt ideeën inbrengen of laten weten wat u vindt van het project. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan de volgende onderwerpen:

- Heeft u ideeën over kansrijke alternatieven voor stationslocaties en de aansluiting met het hoogspanningsnet?
- Welke aandachtspunten heeft u voor het uitvoeren van onderzoek naar de tracéoptie(s)?
- Kunt u zich vinden in de wijze waarop betrokken partijen uit de omgeving worden betrokken bij het proces? Welke wensen heeft u voor uw eigen betrokkenheid?
- Heeft u nog suggesties voor de wijze van informatievoorziening die in het voorstel voor participatie is beschreven?

Voor het beoordelen van aangedragen ideeën, hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Binnen het zoekgebied een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation realiseren;
- Dienen praktisch en technisch uitvoerbaar zijn;
- Dienen een oplossing te zijn voor het behalen van de opgave;
- Dienen een zo laag mogelijke impact te hebben op natuur, milieu en de leefomgeving;
- Dient er zoveel mogelijk sprake te zijn van bundeling;
- Het 380 kV hoogspanningsstation omgeving Sloegebied biedt voldoende ruimte voor toekomstige aansluitmogelijkheden (incl. de aansluiting van een toekomstig 150kV hoogspanningsstation);
- De inlissing van het nieuwe 380 kV station op de 380 kV lijnverbindingen tussen Borssele en Rilland gebeurt via bovengrondse lijnaansluitingen.

Wilt u geen reactie indienen maar heeft u een vraag?

Neem dan contact op met EZK of TenneT via onderstaande gegevens:

Voor informatie over de inhoud en participatie van het project:

- TenneT
- 0800 – 83 66 388
- www.tennet.eu/sloegebied
- Omgevingsmanager: Johanna Breuning, johanna.breuning@tennet.eu, 06 12 64 49 88

Voor informatie over de procedure, documenten en participatie van het project:

- Bureau Energieprojecten van het ministerie van EZK
- 070 - 379 89 79
- www.rvo.nl/hos
- Projectleider EZK: Suzan van Kruchten, suzan.vankruchten@minezk.nl, 06 11 23 45 05